

Έγγραφο συνόδου

B9-0168/2024

8.3.2024

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δήλωσης του Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Αρμενίας και την ανάγκη για ειρηνευτική συμφωνία μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και της Αρμενίας (2024/2580(RSP))

Anna Fotyga, Lars Patrick Berg, Witold Jan Waszczykowski, Adam Bielan, Anna Zalewska, Beata Kempa, Jacek Saryusz-Wolski, Eugen Jurzyca

εξ ονόματος της Ομάδας ECR

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και της Αρμενίας και την ανάγκη για ειρηνευτική συμφωνία μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και της Αρμενίας (2024/2580(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Φεβρουαρίου 2024 σχετικά με την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας – ετήσια έκθεση 2023¹,
  - έχοντας υπόψη τη συνολική και ενισχυμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας², αφετέρου, η οποία τέθηκε πλήρως σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2021,
  - έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 1999, σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν³, αφετέρου (συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας ΕΕ-Αζερμπαϊτζάν), που ισχύει από το 1999,
  - έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της πέμπτης συνεδρίασης του Συμβουλίου Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-Αρμενίας, της 13ης Φεβρουαρίου 2024,
  - έχοντας υπόψη το κοινό υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας, της 9ης Φεβρουαρίου 2024, με τίτλο «Έκθεση εφαρμογής της εταιρικής σχέσης για την Αρμενία» (SWD(2024))0041),
  - έχοντας υπόψη τη δρομολόγηση της αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Αρμενία (EUMA) στις 20 Φεβρουαρίου 2023,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σχέσεις ΕΕ-Αρμενίας βασίζονται σε κοινές αξίες, όπως η δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες, και σε ένα κοινό συμφέρον όσον αφορά τη δέσμευση της Αρμενίας για οικονομικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις, καθώς και για την περιφερειακή συνεργασία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-Αρμενίας συνεδρίασε για πέμπτη φορά στις Βρυξέλλες στις 13 Φεβρουαρίου 2024· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεδρίαση επιβεβαίωσε το αμοιβαίο συμφέρον και την αμοιβαία δέσμευση ΕΕ και

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2024)0104.

² ΕΕ L 23 της 26.1.2018, σ. 4.

³ ΕΕ L 246 της 17.9.1999, σ. 1.

Αρμενίας να ενισχύσουν και να εμβαθύνουν τις σχέσεις τους βάσει κοινών αξιών·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και η Αρμενία συμφώνησαν να ξεκινήσουν οι εργασίες για ένα νέο θεματολόγιο εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αρμενίας, το οποίο καθορίζει πιο φιλόδοξες κοινές προτεραιότητες για μια πολυδιάστατη συνεργασία·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρμενία έχει γνωρίσει σημαντικές πολιτικές αλλαγές τα τελευταία χρόνια, με μια κυβέρνηση προσηλωμένη τόσο στη διασφάλιση της πραγματικής λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών όσο και στη χρήση της συνολικής και ενισχυμένης συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αρμενίας ως πρότυπο μεταρρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό της χώρας, παρά τις σημαντικές προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρμενία έχει σημειώσει περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε βασικούς τομείς όπως η δικαιοσύνη και το κράτος δικαίου και η καταπολέμηση της διαφθοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρμενία έχει επίσης σημειώσει σημαντική πρόοδο στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, της μετανάστευσης και της πολιτικής προστασίας·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρμενία έχει εκφράσει την πρόθεσή της να αναπτύξει περαιτέρω και να εμβαθύνει την εταιρική σχέση και τη συνεργασία της με την ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω διμερών σχέσεων και εντός του πλαισίου περιφερειακής πολιτικής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το έργο «Crossroads of Peace» (Σταυροδρόμια της Ειρήνης) της Αρμενίας τονίζει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας και συνδεσιμότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 17 Οκτωβρίου 2023, ο πρωθυπουργός κ. Nikol Pashinyan δήλωσε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ότι η Αρμενία είναι έτοιμη να προσεγγίσει την Ευρωπαϊκή Ένωση·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ και η Αρμενία έχουν συζητήσει τις δυνατότητες έναρξης διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ παραμένει ο μεγαλύτερος χορηγός βοήθειας της χώρας παρέχοντάς της σημαντική στήριξη στους τομείς της δικαιοσύνης, του κράτους δικαίου, της καταπολέμησης της διαφθοράς, της εκπαίδευσης και της πράσινης μετάβασης·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει αρνητικές επιπτώσεις στον Νότιο Καύκασο και περιπλέκει περαιτέρω την κατάσταση της ασφάλειας στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ισχυρισμοί της Ρωσίας ότι προτίθεται να εγγυηθεί την ασφάλεια της Αρμενίας αποδείχθηκαν ανυπόστατοι· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αρμενία, αν και εξακολουθεί να είναι μέλος της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης, έχει ήδη κατορθώσει να χαλαρώσει τους δεσμούς της με τη Ρωσία στον τομέα της ασφάλειας, παγώνοντας τη συμμετοχή της στην Οργάνωση του Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας (CSTO) που βρίσκεται υπό ρωσική ηγεσία·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 19 Σεπτεμβρίου 2023, το Αζερμπαϊτζάν εξαπέλυσε απρόκλητη στρατιωτική επίθεση για να ανακτήσει διά της βίας τον έλεγχο της διεθνώς αναγνωρισμένης επικράτειάς του στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, η οποία τερματίστηκε με την έξοδο του αρμενικού πληθυσμού από το εν λόγω έδαφος· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλοι οι κρατικοί θεσμοί της αποκαλούμενης Δημοκρατίας του Ναγκόρνο Καραμπάχ

καταλύθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2024· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναζωπύρωση των εχθροπραξιών στον Νότιο Καύκασο προκαλεί σοβαρές ανησυχίες και ως εκ τούτου απαιτείται πιο προενεργή ανάμειξη της ΕΕ στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προοπτικές εξομάλυνσης των σχέσεων μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν παραμένουν επισφαλείς και, κατά συνέπεια, η ΕΕ θα πρέπει να στηρίζει και να ενθαρρύνει και τις δύο πλευρές για την επίτευξη μιας ειρηνευτικής συμφωνίας, μεταξύ άλλων προσφέροντας προοπτικές για στενότερη ολοκλήρωση με την ΕΕ, εάν αποφασίσουν να ακολουθήσουν αυτή την πορεία·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ένοπλες συγκρούσεις μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν είχαν καταστροφικές επιπτώσεις στην πολιτιστική, θρησκευτική και ιστορική κληρονομιά ολόκληρης της περιοχής και οδήγησαν στον αναγκαστικό εκτοπισμό ανθρώπων και στην καταστροφή της πολιτιστικής τους κληρονομιάς·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 13 Φεβρουαρίου 2024, η Επιτροπή ανακοίνωσε τη χορήγηση πρόσθετης ανθρωπιστικής βοήθειας ύψους 5,5 εκατομμυρίων EUR για τη στήριξη των Αρμενίων που εκτοπίστηκαν από την περιοχή του Ναγκόρνο Καραμπάχ, επιπλέον των 12,2 εκατομμυρίων EUR που ανακοινώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2023·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, περισσότεροι από 20 000 Αρμένιοι παραμένουν υπό κράτηση στο Μπακού εν αναμονή δίκης, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι άμαχοι και/ή εργαζόμενοι στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν απαιτεί τον τερματισμό κάθε μορφής βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κρατικές επιτροπές του Αζερμπαϊτζάν και της Αρμενίας για την οριοθέτηση των κοινών συνόρων τους συνεδρίασαν για έβδομη φορά· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δύο πλευρές συμφώνησαν να οριστικοποιήσουν τη συμφωνία «το συντομότερο δυνατόν», γεγονός που θα πρέπει να αποτελέσει σημαντικό βήμα προς την υπογραφή ειρηνευτικής συνθήκης· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα πρέπει επίσης να συμβάλει στη μακροπρόθεσμη σταθερότητα των διμερών σχέσεων και της ευρύτερης περιοχής στο σύνολό της· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνον όταν οι αρχές της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν μπορούν να εγγυηθούν την ειρηνική συνύπαρξη και τον σεβασμό των δικαιωμάτων των μειονοτήτων·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 7 Δεκεμβρίου 2023, η Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν εξέδωσαν κοινή δήλωση στην οποία ανακοινώνονται πρακτικά μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης, όπως, μεταξύ άλλων, η απελευθέρωση 32 Αρμενίων κρατουμένων στρατιωτικών και 2 Αζέρων στρατιωτικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Αζερμπαϊτζάν εξακολουθεί να κρατά 23 Αρμένιους ομήρους, συμπεριλαμβανομένων πρώην ηγετών του Ναγκόρνο Καραμπάχ·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 13 Φεβρουαρίου 2024 τέσσερις Αρμένιοι στρατιώτες σκοτώθηκαν στην επίθεση του Αζερμπαϊτζάν στο χωριό Nerkin Hand στην επαρχία Sjunik, γεγονός που αποτέλεσε την πιο έντονη κλιμάκωση της σύγκρουσης στα σύνορα εδώ και μήνες·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από τον Δεκέμβριο του 2023, έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένες διμερείς συναντήσεις μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν, συμπεριλαμβανομένων συναντήσεων υψηλού επιπέδου μεταξύ του πρωθυπουργού της

Αρμενίας Nikol Pashinyan και του προέδρου του Αζερμπαϊτζάν Ilham Aliyev στο πλαίσιο της Διάσκεψης του Μονάχου για θέματα ασφάλειας που πραγματοποιήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2024· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ενώ οι δύο ηγέτες υποστηρίζουν ότι έχουν συμφωνήσει επί των βασικών αρχών μιας ειρηνευτικής συνθήκης, οι δύο πλευρές διαφωνούν σε πολλές πτυχές, όπως το άνοιγμα των μεταφορικών συνδέσεων, ο προσδιορισμός και η οριοθέτηση των συνόρων και το ζήτημα του ποιος θα πρέπει να αναλάβει τον ρόλο του διαμεσολαβητή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει προσφέρει τη βοήθειά της στις διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο πλευρών·

- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι προηγούμενες προειδοποιήσεις του Κοινοβουλίου σχετικά με την κατάσταση δεν έχουν οδηγήσει σε καμία σημαντική αλλαγή στην πολιτική της ΕΕ έναντι του Αζερμπαϊτζάν· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις τρεις δεκαετίες διπλωματικών προσπαθειών και προσπαθειών οικοδόμησης της ειρήνης, ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, η ΕΕ και άλλοι διεθνείς παράγοντες δεν κατάφεραν να αποτρέψουν το Αζερμπαϊτζάν από τη χρήση στρατιωτικής δύναμης και να εξεύρουν ειρηνική λύση στη σύγκρουση·
1. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειώσει η Αρμενία στην εφαρμογή του χάρτη πορείας της συνολικής και ενισχυμένης συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΕΕ-Αρμενίας· καλεί τα μέλη του Συμβουλίου Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-Αρμενίας να συνεργαστούν στενά για την εφαρμογή υπό εξέλιξη και μελλοντικών μεταρρυθμίσεων·
  2. επαναλαμβάνει τη δέσμευση της ΕΕ να στηρίζει την κυριαρχία, τη δημοκρατία και την εδαφική ακεραιότητα της Αρμενίας· θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να προτείνει ένα φιλόδοξο σχέδιο συνεργασίας στην Αρμενία, αναβαθμίζοντας την τρέχουσα συνολική και ενισχυμένη συμφωνία εταιρικής σχέσης, ενισχύοντας τους δεσμούς της Αρμενίας με την κοινότητα των δυτικών δημοκρατιών και βοηθώντας την να αποκαταστήσει τις σχέσεις με τους γείτονές της·
  3. επαναλαμβάνει τη στήριξή του προς τη δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση της Αρμενίας· επικροτεί τη δήλωση του πρωθυπουργού κ. Nikol Pashinyan σύμφωνα με την οποία η Αρμενία δεν θα παρασυρθεί σε νέο πόλεμο με το Αζερμπαϊτζάν και τις πρόσφατες εκκλήσεις του για επανέναρξη των ειρηνευτικών συνομιλιών με το Αζερμπαϊτζάν στο υψηλότερο επίπεδο·
  4. εκφράζει την ικανοποίησή του για την κύρωση από την Αρμενία του Καταστατικού της Ρώμης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου·
  5. ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Ένωση να ξεκινήσει τον διάλογο ΕΕ-Αρμενίας για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων, ο οποίος θα προωθήσει τις διαπροσωπικές επαφές και θα συμβάλει στην περαιτέρω εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων·
  6. επαινεί τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών στη μετάβαση της Αρμενίας από ένα μετασοβιετικό σύστημα σε μια δημοκρατία δυτικού τύπου και ενθαρρύνει την ΕΕ να συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες του λαού της Αρμενίας να πραγματοποιήσει βιώσιμες μεταρρυθμίσεις στη χώρα του, με βάση το κράτος δικαίου και τις κοινές αξίες·
  7. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να εξετάσουν τη δυνατότητα χορήγησης

καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Αρμενία, λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της που συνεπάγονται ότι η χώρα θα πρέπει να αποχωρήσει από την Οργάνωση του Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας (CSTO) που βρίσκεται υπό ρωσική ηγεσία και από την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση· ζητεί από την ΕΕ να προτείνει μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων μιας τέτοιας απόφασης·

8. καταδικάζει τη ρωσική παρέμβαση στην Αρμενία, η οποία έχει ως στόχο την επέκταση της αναταραχής, καθώς και τον γενικότερο ρόλο που διαδραματίζει η Ρωσία, η οποία εδώ και δεκαετίες τροφοδοτεί τη σύγκρουση και τη χρησιμοποιεί για τα δικά της πολιτικά οφέλη·
9. ενθαρρύνει τη διεθνή κοινότητα να βοηθήσει το Αζερμπαϊτζάν στην εκκαθάριση ναρκών στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, όπου έχουν αφεθεί 1,5 εκατομμύρια νάρκες ξηράς, ορισμένες από τις οποίες παρήχθησαν μόλις το 2021· επισημαίνει ότι εξαιτίας των ναρκοπεδίων αυτών χάνονται ανθρώπινες ζωές κάθε εβδομάδα, γεγονός που αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την οικονομική ανάπτυξη, την επιστροφή των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων και τα έργα στους τομείς της γεωργίας, των κατασκευών και των μεταφορών·
10. καταδικάζει εκ νέου τις στρατιωτικές εισβολές που πραγματοποιεί το Αζερμπαϊτζάν στο διεθνώς αναγνωρισμένο έδαφος της Αρμενίας τα τελευταία χρόνια· επαναλαμβάνει το αίτημά του για απόσυρση των στρατευμάτων του Αζερμπαϊτζάν από το σύνολο του κυρίαρχου εδάφους της Αρμενίας και για απελευθέρωση όλων των Αρμενίων που κρατούνται παράνομα· καταδικάζει την πρόσφατη επίθεση κατά Αρμενίων στρατιωτών στο Nerkin Hand· επισημαίνει ότι τα ζητήματα σύνδεσης του Αζερμπαϊτζάν με τον θύλακα του Ναχιτσεβάν θα πρέπει να επιλυθούν με πλήρη σεβασμό της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Αρμενίας· υπενθυμίζει ότι το πρόβλημα αυτό θα μπορούσε δυνητικά να επιλυθεί σύμφωνα με το υφιστάμενο μοντέλο της περιοχής Κρόλεβιτς·
11. καταδικάζει εκ νέου την προσχεδιασμένη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση του Αζερμπαϊτζάν κατά των Αρμενίων του Ναγκόρνο Καραμπάχ και των ανθρώπων που έχουν παραμείνει στην περιοχή· καλεί τις αρχές του Αζερμπαϊτζάν να επιτρέψουν την ασφαλή επιστροφή του αρμενικού πληθυσμού στο Ναγκόρνο Καραμπάχ και να προσφέρουν ισχυρές εγγυήσεις όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων τους· ζητεί να προστατευθεί η πολιτιστική, ιστορική και θρησκευτική κληρονομιά των Αρμενίων στο Ναγκόρνο Καραμπάχ σύμφωνα με τα πρότυπα της UNESCO και τις διεθνείς δεσμεύσεις του Αζερμπαϊτζάν·
12. υπογραμμίζει το δικαίωμα των Αρμενίων προσφύγων να επιστρέψουν στο Ναγκόρνο Καραμπάχ· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι τα σπίτια τους εξακολουθούν να προστατεύονται από την αστυνομία του Αζερμπαϊτζάν από τότε που τα εγκατέλειψαν τον Σεπτέμβριο του 2023 και για το γεγονός ότι το Μπακού έχει καθυστερήσει την επιστροφή των εσωτερικά εκτοπισμένων Αζέρων στο Χανκέντι και σε άλλα μέρη που εγκαταλείφθηκαν από τους Αρμένιους τον Σεπτέμβριο του 2023· καλεί το Μπακού να ενισχύσει την προστασία αυτή προκειμένου να αποφευχθούν οι περιπτώσεις λεηλασίας· επισημαίνει ότι, εάν ορισμένοι Αρμένιοι αποφασίσουν να μην επιστρέψουν, τα δικαιώματα ιδιοκτησίας πρέπει να διευθετηθούν με δίκαιο τρόπο και από τις δύο πλευρές·

13. επισημαίνει ότι η Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν βρίσκονται πλέον πιο κοντά από ποτέ στην υπογραφή μιας ειρηνευτικής συμφωνίας που μπορεί να προετοιμάσει το έδαφος για την ολοκλήρωση της οικονομίας και των μεταφορών του Καυκάσου με την επέκταση στην Ευρώπη από τα δυτικά και στην Κεντρική Ασία από τα ανατολικά·
14. εκφράζει την ελπίδα ότι, εάν επιτευχθεί σύντομα μια βιώσιμη ειρηνευτική συμφωνία, η Αρμενία θα έχει επιτέλους την ευκαιρία να ξεφύγει από την περιφερειακή της απομόνωση, να συνάψει διπλωματικές σχέσεις με την Τουρκία και το Αζερμπαϊτζάν και να αποκομίσει, στη συνέχεια, οικονομικά και εμπορικά οφέλη από την ολοκλήρωση στην περιοχή· προτρέπει την ΕΕ και τους εταίρους της να στηρίξουν τη διαδικασία αυτή·
15. υπογραμμίζει την ανάγκη για μια συνολική ειρηνευτική συμφωνία μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν· πιστεύει ότι ο πραγματικός διάλογος μεταξύ Αζερμπαϊτζάν και Αρμενίας είναι ο μόνος βιώσιμος τρόπος για την επίτευξη προόδου και καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίξουν τις προσπάθειες αυτές, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν την αμοιβαία αναγνώριση της εδαφικής ακεραιότητας, τις εγγυήσεις για τα δικαιώματα και την ασφάλεια του αρμενικού πληθυσμού του Ναγκόρνο Καραμπάχ και την απελευθέρωση των υπόλοιπων κρατουμένων, συμπεριλαμβανομένων των πρώην ηγετών του Ναγκόρνο Καραμπάχ, και τον τερματισμό των εικονικών δικών εναντίον τους· επισημαίνει ότι μια αξιοπρεπής και βιώσιμη περιφερειακή ειρήνη που διατηρεί την κυριαρχία, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα αμφοτέρων των χωρών αποτελεί προϋπόθεση για τη σταθερότητα στη γειτονία· εκφράζει την ανησυχία του για τις προσπάθειες ορισμένων ηγετών και περιφερειακών δυνάμεων να εκμεταλλευτούν την τρέχουσα κατάσταση κατά τρόπο που θα μπορούσε να απειλήσει τις εύθραυστες προοπτικές για ειρήνη·
16. καλεί τη μη στρατιωτική αποστολή της ΕΕ στην Αρμενία (EUMA) να παρακολουθεί στενά την εξελισσόμενη κατάσταση της ασφάλειας στην περιοχή, να υποβάλλει διαφανή στοιχεία στο Κοινοβούλιο και να συμβάλλει ενεργά στις προσπάθειες επίλυσης των συγκρούσεων· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να ενισχύσουν την εντολή της EUMA, να αυξήσουν το μέγεθός της και να παρατείνουν τη διάρκειά της·
17. καλεί τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης να στηρίξουν περαιτέρω την Αρμενία μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη, ιδίως με σκοπό την ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων της έναντι υβριδικών απειλών, προκειμένου να επεκταθεί ο χώρος ασφαλείας της πέραν της Οργάνωσης του Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας (CSTO)· επικροτεί τη θέσπιση διαλόγου πολιτικής και ασφαλείας ΕΕ-Αρμενίας και τη δεύτερη συνεδρίασή του στις 15 Νοεμβρίου 2023· ζητεί την καθιέρωση τακτικών διαβουλεύσεων για την ασφάλεια και την άμυνα μεταξύ της Αρμενίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες θα παρέχουν μια πλατφόρμα για την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια·
18. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην κυβέρνηση και τον πρόεδρο της Αρμενίας, στην κυβέρνηση και τον πρόεδρο του Αζερμπαϊτζάν,

στη γενική γραμματέα του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, στη γενική γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, στη γενική διευθύντρια της UNESCO και στον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.